

Nr 36.

Ankom till riksdagens kansli den 17 juli 1914 kl. 2 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående efterskänkande av kronans rätt till danaarv efter smeden Viktor Engman från Sturehof.

(3:e avd.)

I en till riksdagen avlåten, till statsutskottets förberedande behandling överlämnad proposition, nr 221, av den 3 juli 1914 har Kungl. Maj:t under återopande av bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för samma dag föreslagit riksdagen medgiva, att kronans rätt till danaarv efter smeden Viktor Engman från Sturehof i Botkyrka socken av Stockholms län må, med förbehåll av den rätt till aktoratsprovision, som kan tillkomma kammaradvokatfiskalsämbetet, varda efterskänkt till förmån för spårvagnskonduktören Karl Vilhelm Verner Karlssons i Stockholm hustru Hilda Lovisa Eriksson.

Till ovanberörda statsrådsprotokoll har departementschefen anfört följande:

*Departements-
chefens
yttrande.*

»Den 4 februari 1913 avled smeden Viktor Engman från Sturehof i Botkyrka socken av Stockholms län. I instrumentet över den efter honom den 17 i samma månad förrättade bouppteckningen, enligt vilken behållningen i boet utgjorde 1,581 kronor 19 öre, uppgavs, att Engman icke efterlämnat kända arvingar, men att han i livstiden uttalat såsom sin yttersta vilja, att efter hans död kvarlåtenskapen i boet skulle tillfalla hans avlidna hustrus dotter spårvagnskonduktören Karl Vilhelm Verner Karlssons i Stockholm hustru Hilda Lovisa Eriksson. Befallningsmannen

Th. S. Andersson vid Sturehof utsågs av Svartlösa häradsrätt till god man för Engmans möjligen varande arvingar.

Den 15 maj 1913 anställdes inför nämnda häradsrätt vittnesförhör för dödsfalls skull med kördrängen Klas August Johansson och timmermannen Johan Karlsson rörande tillkomsten av förutberörda testamenteriska förordnande, därvid vittnena berättade:

Johansson: Engman hade tvenne särskilda gånger yttrat till vittnet, att Engmans förbemälda styvdotter skulle efter hans död erhålla hans kvarlåtenskap. Vid båda dessa tillfällen hade Engman varit vid fullt och sunt förstånd samt handlat frivilligt. Vittnet hade aldrig hört Engman uttala, att någon annan person skulle ärva honom.

Karlsson: Vittnet hade varit bekant med Engman sedan barnaåren. Vid tvenne olika tillfällen, första gången två eller tre år före vittnesförhöret och andra gången under vintern näst före förhöret, hade Engman uttalat som sin vilja, att hela hans kvarlåtenskap skulle tillfalla hans fosterdotter Hilda Eriksson. Engman hade vid båda omvitnade tillfällena varit vid fullt och sunt förstånd samt handlat frivilligt. Engman hade för vittnet uttalat som sin övertygelse, att han icke ägde några arvingar.

Förenämnda av Engman gjorda uttalanden bevakades som testamente inför Svartlösa häradsrätt den 20 maj 1913, varefter utdrag av häradsrättens protokoll över bevakningen delgavs kammaradvokatfiskalsämbetet.

I en till Kungl. Maj:t ställd skrift har nu hustru Hilda Lovisa Karlsson anhållit, att kronans rätt till ifrågavarande kvarlåtenskap måtte till hennes förmån efterskänkas. Vid ansökningen hava fogats, bland annat, intyg dels från vederbörande pastorsämbete, utvisande, att sökanden är född den 11 februari 1880 och hennes man den 7 juni 1879 samt att makarna i sitt äktenskap äga tvenne minderåriga barn, dels från vederbörande roteman, utvisande, att mannen Karlsson är i saknad av egna medel, dels ock från arrendatorn å Sturehof, löjtnanten Johan Kuylenstierna, av innehåll, att sökanden vid upprepade tillfällen och särskilt under de många sjukdomsfall, varav Engman drabbats, ägnat denne uppoftande vård och hjälp utan att därför hava på något sätt erhållit gottgörelse.

Överståthållarämbetet, som avgivit infordrat utlåtande, har därvid överlämnat polisrapport angående sökandens person samt hennes och hennes mans ekonomiska ställning, utvisande, att sökanden lede av kronisk nervsjukdom, på grund varav hon endast kunde förrätta lättare sysslor i hemmet, ävensom att sökanden och hennes man på grund av iråkad sjukdom vore i skuld till belopp av omkring 200 kronor. För egen del har överståthållarämbetet, enär handlingarna i ärendet syntes

utmärka, att Engman haft för avsikt att testamentera sin kvarlåtenskap till sökanden samt sökanden och hennes man syntes befinna sig i mindre goda ekonomiska omständigheter, tillstyrkt bifall till ansökningen.

Jämväl kammaradvokatfiskalsämbetet, som på grund av nådig remiss yttrat sig i ärendet, har tillstyrkt bifall till ansökningen, dock med förbehåll om rätt för ämbetet till aktoratsarvode å danaarvsmedlen i fråga.

Med avseende å vad i detta ärende förekommit hemställer jag, att kronans rätt till ifrågavarande danaarv må, med förbehåll av den rätt till aktoratsprovision, som kan tillkomma kammaradvokatfiskalsämbetet, efterskänkas till förmån för sökanden.»

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet, som icke haft något att erinra mot förevarande framställning, hemställer,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 17 juli 1914.

På statsutskottets vägnar:

F. CL:SON WACHTMEISTER.

Närvarande: se under utlåtandet nr 35.
